

Datum: 05.07. 2023.

Broj: 02-06-1039

TI BiH: ZAKON O VSTV-U KOJI JE UPUĆEN U PARLAMENT BIH I DALJE NE OSIGURAVA ADEKVATNU KONTROLU IMOVINE I SUKOBIA INTERESA SUDIJA I TUŽILACA

Sarajevo, 05. jul 2023. godine – Izmjene Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću (VSTV) koje je Vijeće ministara BiH uputilo u parlamentarnu proceduru pogoršan je novim izmjenama kojim vlast nastoji oslabiti mehanizme prevencije sukoba interesa, kontrole povezanih lica i imovinskih kartona nosilaca pravosudnih funkcija. Transparency International u BiH (TI BiH) upozorio je na negativne posljedice ovakvih poteza i uputio komentare predlažaču zakona kao i dopis Parlamentarnoj skupštini BiH i klubovima poslanika.

Prijedlog Zakona koji je upućen u proceduru iako djelimično unapređuje mehanizme odgovornosti u pravosuđu nije adresirao sve preporuke Venecijanske komisije i Evropske unije jer je Vijeće ministara unijelo nove izmjene koje sužavaju odredbe o sukobu interesa i opseg informacija koje nosioci pravosudnih funkcija i članovi Vijeća moraju prijavljivati u imovinskim kartonima. Pored toga, TI BiH je od početka upozoravao da obaveza podnošenja podataka o imovini samo za članova istog domaćinstva. Konkretno, ostavljaju se mogućnost prijavljivanja imovine na bliske srodnike na način da se imovina prikriva i prenosi npr. na punoljetnu djece koja ne žive u istom domaćinstvu, čime se ponovo omogućava skrivanje informacija o imovinu i načini njenog sticanja. Takođe ostavlja se i mogućnost da oni za koje postoji obaveza da dostave podatke o imovini to odbiju, što otvara dodatni prostor za zaobilaženje odredbi o prijavljivanju imovine.

Pored toga sporan je i način provjere prijavljenih podataka u imovinskim kartonima gdje se ostavlja prostor za subjektivnu procjenu kriterijuma rizika i nejednak tretman pri izboru nosilaca pravosudnih funkcija što će u konačnici predstavljati prepreku za efikasnu kontrolu imovine i privatnih interesa nosilaca javnih funkcija. S druge strane, sankcije za nepravovremeno dostavljanje ili za svjesno dostavljanje netačnih ili nepotpunih informacija u imovinskim kartonima nisu adekvatno propisane. Takođe sporno je i to što je Jedinica za integritet, koja bi trebala biti nadležna za provođenje odredbi o sukobu interesa i kontrolu imovinskih kartona, postavljena u Sekretarijat VSTV-a što dovodi u pitanje njenu nezavisnost i nepristrasnost u odnosu na same članove Vijeća. Predložene izmjene i dalje ne rješavaju na adekvatan način pitanja sukoba interesa i nespojivosti drugih poslova nosilaca pravosudnih funkcija, kao i statusa i nezavisnosti Ureda disciplinskog tužioca, što je preduslov za osiguranje odgovornosti sudija, tužilaca i članova vijeća.

Posebno zabrinjava činjenica da vlast ovako važnim reformskim zakonima pristupa na način da se pokušavaju razvodniti suštinske reforme na šta je upozorila i međunarodna zajednica a treba podsjetiti da je bilo i nekoliko pokušaja da se zakoni iz 14 prioriteta usvoje u verziji koja je gora od postojeće i koja dodatno može unazaditi stanje korupcije u BiH. Zbog toga TI BiH poziva Parlamentarnu skupštinu BiH da kroz parlamentarnu proceduru usvoji rješenja koja su prethodno usaglašena sa evropskim i međunarodnim standardima kako bi se izbjeglo dalje podrivanje ionako niskog povjerenja javnosti u pravosudne institucije koje je po svim relevantnim istraživanjima na istorijskom minimumu.